

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף כ"א of ביצה.
Some of the topics we will learn about today include:

A discussion of the halacha regarding animals that are jointly owned by a Jew and non-Jew -
May they be slaughtered on Yom Tov?

Similar discussions regarding dough belonging jointly to a Jew and non-Jew, or dough that is designated partially for animal fodder and partly for human consumption -
May it be baked on Yom Tov?

A

Animals **JOINTLY** owned
by a Jew & non-Jew
*May they be slaughtered
on יום טוב?*

Dough **JOINTLY** owned
by a Jew & non-Jew
or designated **PARTIALLY** for
animal fodder & human consumption
May it be baked on יום טוב?

B

A Mishna discussing the Halachos of insulating hot water on Yom Tov for Shabbos - when is it permissible, and when is it forbidden?

Another mishna stating three Halachos in which Rabban Gamliel acted stringently like Bais Shamai

B

Insulating hot water
on יום טוב for שבת
When is it permissible?

רבן גמליאל **in which** הלכות 3
acted stringently like שמאי בית

C

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:
עיסת כלבים, as explained in the mishna in Chalah, is a type of bread that is made with more of the chaff than is usually used for people, and is usually prepared for animal fodder. In some cases, depending on how this is prepared, the עיסת כלבים could be consumed by people, and in that case it will have the complete status of bread for all Halachic purposes.

חלה

When a person makes dough from one of the five מיני דגן, species of grain, (wheat, barley, oats, rye or spelt), he must separate a small portion which must be given to the Kohen, before he is allowed to eat from the dough. This portion is called Chalah. Like Terumah, Chalah may be eaten by Kohanim and their families only, while they are טהור. From the Torah, חלה applies only in Eretz Yisrael. However, there is a Mitzva מדרבנן to separate חלה even in Chutz LaAretz.

C

עיסת כלבים

חלה

D עירובי חצרות
Even though according to the Torah, several private houses opening up into a common courtyard may carry from one to another through the common courtyard, a גזירה was instituted that forbids this, unless an עירוב חצרות is prepared. The עירוב חצרות is accomplished by having all of the dwellers participate in the purchase of a loaf of bread, which is then kept in one of the houses. This allows all residents who share this courtyard to then carry from one house to another on Shabbos.

גרף של רעי
The Chachamim enacted a prohibition of Muktzah against handling certain types of objects on Shabbos. However, when an item of Muktzah that is very repulsive is resting in a place where people would like to sit, the Chachamim permitted the item to be removed, due to the honor of Shabbos. An example of this would be a pan of waste matter, otherwise known as a גרף של רעי.

E צורך אוכל נפש
On Yom Tov, it is permitted to prepare food for eating, as is stated in the Pasuk;
אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם

D
עירובי
חצרות
גרף של רעי

E
צורך אוכל נפש
אך אשר יאכל לכל נפש
הוא לבדו יעשה לכם

1 So let's review....

The Gemara continues discussing אוכל נפש - that on Yom Tov, it is permitted to prepare food for eating, as stated in the Pasuk; אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם
However, there are some exceptions to this rule that we learned on the previous Daf
לכם ולא לכותים
לכם ולא לכלבים
One may not cook on Yom Tov for non-Jews, or to feed animals.

1

אוכל נפש
אך אשר יאכל לכל נפש
הוא לבדו יעשה לכם

Some exceptions...

הוא לבדו יעשה לכם

לכם ולא לכותים   לכם ולא לכלבים

2 Therefore, the Gemara asks;
בעא מניה רב אויא סבא מרב הונא
בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל
מהו לשחטה ביו"ט
An animal jointly owned by a Jew and non-Jew -
May we Shecht on Yom Tov?

2

?

בעא מניה רב אויא סבא מרב הונא
בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל
מהו לשחטה ביו"ט?

3 Rav Huna answered that it is מותר
To which Rav Ayya asked;
וכי מה בין זה לנדרים ונדבות
Why should this be any different than
- נדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט
Which, as Rashi explains, לכם ולא לגבוה, even though there is also a part which is לכם - SO too, לכם ולא לכותים, should forbid it because of the part of the נכרי?
Rav Huna originally deflected the question - citing the Pasuk סמכוני באשישות רפדוני בתפוזים, stating that he was weary from teaching all day, and needed to eat to regain his strength -

3

?

רב אויא סבא   רב הונא

מותר

וכי מה בין זה לנדרים ונדבות?
נדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט
לכם ולא לגבוה

?

לכם ולא לכותים
Should FORBID it because of the part of the נכרי?

ORIGINALLY DEFLECTED
סמכוני באשישות רפדוני בתפוזים
He was weary, and needed to eat to regain his strength

4 but subsequently answered that the two cases are not similar.

בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל
 מותר לשחטה ביו"ט
 דאי אפשר לכוזית בשר בלא שחיטה
 The שחיטה of the jointly owned animal is considered לכם,
 because he must Shecht the בהמה in order to be able to eat his
 part -
 אבל נדרים ונדבות
 אסור לשחטן ביו"ט
 דכהנים כי קא זכו משלחן גבוה קא זכו
 But the שחיטה of the Korban is לגבוה, and even the parts that we
 eat
 - are received from the Table of HaShem -
 Therefore, there is no לכם at all.

4 רב הונא
 SUBSEQUENTLY ANSWERED
 The two cases are NOT similar

אבל נדרים ונדבות אסור לשחטן ביו"ט דכהנים כי קא זכו משלחן גבוה קא זכו	בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל מותר לשחטה ביו"ט דאי אסור לכוזית בשר בלא שחיטה
NO לכם at all	IS considered לכם He must Shecht in order to eat his part

5 Similarly,
 אמר רב חסדא
 בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל
 מותר לשחטה ביום טוב
 דאי אפשר לכוזית בשר בלא שחיטה
 However,
 עיסה חציה של נכרי וחציה של ישראל
 אסור לאפותה ביו"ט
 דהא אפשר ליה למפלגה בלישה
 A piece of dough jointly owned by a Jew and non-Jew may not
 be baked on Yom Tov, because the dough can be divided before
 baking, and only bake the part of the Jew.

5 Similarly,
 אמר רב חסדא...

עיסה חציה של נכרי וחציה של ישראל אסור לאפותה ביו"ט דכא אסור ליה למפלגה בלישה	בהמה חציה של נכרי וחציה של ישראל מותר לשחטה ביו"ט דאי אסור לכוזית בשר בלא שחיטה
And ONLY bake the part of the Jew	

6 רב חנא בר חנילאי questions this teaching from a Mishna in Chalah,
 which teaches that עיסת כלבים, a coarse type of bread, which is
 often used as food for dogs, however sometimes is of a higher
 quality that even humans would consume it - depends -
 בזמן שהרועין אוכלין מומנה
 If the shepherds themselves eat from the bread, indicating that
 the עיסת כלבים is of higher quality, it is considered bread
 regarding many Halachos - For example,
 חייבת בחלה - Challah must be separated from it, etc.
 - ונאפת ביו"ט - And it may be baked on Yom Tov, because it is
 considered לכם, since it is fit for human consumption.
 ואמאי והא אפשר ליה למפלגה בלישה
 Why is this permissible? We should divide the dough, and only
 bake the part set aside for the shepherds?

6 רב חנא בר חנילאי
 עיסת כלבים

A coarse type of bread,
 often used as food for DOGS,
 however sometimes of higher quality
 that even HUMANS would consume

בזמן שהרועין אוכלין מומנה
 חייבת בחלה ♦ ונאפת ביו"ט
 ואמאי וקא אסור ליה
 למפלגה בלישה?

7 The Gemara answers that the Mishnah there is speaking of a case
 כגון דאית ליה נבלה
 דודאי אפשר לפייסן בנבלה
 Where the shepherds have a carcass of an animal to feed to the
 dogs, and the entire bread will be used by the shepherds -
 =====

7
 כגון דאית ליה נבלה
 דודאי אפשר לפייסן בנבלה
 And the ENTIRE bread
 will be used by the shepherds

8 The Gemara continues with another question posed to Rav Huna:
 בעו מניה מרב הונא
 הני בני באגא דרמו עלייהו קמחא דבני חילא
 מהו לאפותה ביו"ט
 Jews living in the rural areas, who were given flour by the
 government to bake for the army's non-Jewish soldiers - May
 this bread be baked on Yom Tov?

8
 בעו מניה מרב הונא
 הני בני באגא
 דרמו עלייהו קמחא דבני חילא
 מהו לאפותה ביו"ט?
 Jews, who were given flour
 by the government
 to bake for non-Jewish soldiers,
 May this bread be baked on יום טוב?

9 Rav Huna answered:
 חזינא אי יהבי ליה רפתא לינוקא ולא קפדי
 כל חדא וחדא חזיא לינוקא ושרי
 ואי לאו אסור
 If the townspeople are allowed to take some of the loaves for
 personal use, then it would be permitted, as the work would be
 partially for אוכל נפש. And if not, it would be forbidden.
 =====

9
 חזינא אי יהבי ליה רפתא לינוקא ולא קפדי
 כל חדא וחדא חזיא לינוקא ושרי
 ואי לאו אסור
 If the townspeople are allowed
 to take SOME loaves for personal use,
 it would be permitted
 The work would be
 partially for אוכל נפש

10 The Gemara next discusses that לכם ולא לכלבים is actually a מחלוקת תנאים: דתניא אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם. We might think that to feed animals is included in נפש, because the Torah, in the Posuk; ומכה נפש בהמה ישלמנה. Uses the term נפש regarding an animal - תלמוד לומר לכם. לכם ולא לכלבים דברי רבי יוסי הגלילי. R' Yosi Ha'Glili holds that the word לכם exclude animals. רבי עקיבא אומר אפילו נפש בהמה. And ר"ע holds that animals are indeed included based on נפש - נפש teaches לכם to exclude non-Jews - to exclude non-Jews - ר"ע explains; מרבה אני את הכלבים שמזונותן עליך ומוציא אני את העובדי כוכבים שאין מזונותן עליך. We include one's animals, because their sustenance is his responsibility, but we do NOT include non-Jews, because their sustenance is not his responsibility. =====

10 לכם ולא לכלבים
Is actually a מחלוקת תנאים

אך אשר יאכל ^{בתנא} לכל נפש **לכם** הוא לבדו יעשה לכם

We might think, to feed animals IS included in נפש

ובמה נפש בהמה ישלמנה

רבי עקיבא אומר אפילו נפש בהמה

לכם ולא לעובדי כוכבים

מרבתי אני את הכלבים שמזונותן עליך ומוציא אני את העובדי כוכבים שאין מזונותן עליך

רבי יוסי הגלילי

לכם ולא לכלבים

מרבתי אני את הכלבים שמזונותן עליך ומוציא אני את העובדי כוכבים שאין מזונותן עליך

11 מזמנין את הנכרי בשבת ואין מזמנין את הנכרי ביום טוב גזרה שמה ירבה בשבילו. One may invite a non-Jew to eat with him on Shabbos, when he will certainly not cook more, but he may not do so on Yom Tov, for fear that he may cook more for him, which would be forbidden on Yom Tov. This contradicts the opinion of Rav Huna, who held that as long as some of the food will be eaten by a Jew, it is considered נפש, אוכל, and permissible on Yom Tov.

11 *is in disagreement with רב*

רב הונא *If some of the food will be eaten by a Jew, it's considered נפש, אוכל, and permissible*

דאמר רבי יהושע בן לוי מזמנין את הנכרי בשבת ואין מזמנין את הנכרי ביום טוב

גזרה שמה ירבה בשבילו

12 The gemara similarly relates: מרימר ומר זוטרא כי הוה מקלע להו נכרי ביו"ט. When Mareimar and Mar Zutra would host a non-Jewish guest on Yom Tov, אמרו ליה אי ניחא לך במאי דטריחא לן מוטב ואי לא טרחא יתירא אדעתא דידך לא טרחינן. They were very explicit in telling them that they could not prepare for them anything more than what was already prepared. =====

12 *Similarly...*

מרימר ומר זוטרא כי הוה מקלע להו נכרי ביו"ט

אי ניחא לך במאי דטריחא לן מוטב ואי לא טרחא יתירא אדעתא דידך לא טרחינן

They were explicit, that they could not prepare for them anything more

13 The next Mishna cites another Machlokes ב"ש וב"ה regarding heating water on Yom Tov:
Zugt the Mishna:
ב"ש אומרים
לא יחם אדם חמין לרגליו
אלא אם כן ראויין לשתיה
One may not heat water on Yom Tov for bathing, unless the water was originally heated for drinking purposes – because בית שמאי hold
לא אמרינן
מתוך שהותרה הבערה לצורך
הותרה נמי שלא לצורך
Bais Shammai does not subscribe to the concept of מתוך – therefore, one may not heat water שלא לצורך אוכל נפש.

וב"ה מתירין
ב"ה permits one to heat water for bathing purposes. Also,
עושה אדם מדורה ומתחמם כנגדה
One may make a fire to provide heat on Yom Tov, because
מתוך שהותרה הבערה לצורך
הותרה נמי שלא לצורך
=====

14 The next Mishnah states;
שלושה דברים רבן גמליאל מחמיר כדברי ב"ש
There were three Halachos in which Rabban Gamliel ruled stringently like Bais Shamai:
The first one is;
אין טומנין את החמין לכתחלה ביום טוב
One may not insulate hot water on Yom Tov for Shabbos, unless it was done before Yom Tov.
Apparently ב"ה permit this.
The Gemara asks;
היכי דמי
אי דאנח עירובי תבשילין
מאי טעמא דב"ש
ואי דלא אנח עירובי תבשילין
מאי טעמא דב"ה
If he made עירוב תבשילין, why would בית שמאי forbid this?
If he did not make עירוב תבשילין, why would בית הלל permit this?

13 הלכה:

ובית הלל מתירין Also, עושה אדם מדורה ומתחמם כנגדה מתוך שהותרה הבערה לצורך הותרה נמי שלא לצורך	בית שמאי אומרים לא יחם אדם חמין לרגליו אלא אם כן ראויין לשתיה לא אמרינן מתוך שהותרה הבערה לצורך הותרה נמי שלא לצורך
--	---

14 הלכה:

שלושה דברים רבן גמליאל מחמיר
כדברי בית שמאי

1

בית הלל ✓ Apparently PERMIT this		בית שמאי ✗ אין טומנין את החמין לכתחלה ביום טוב שבת Unless it was done before יום טוב
---	---	--

15 The Gemara gives three possible explanations:

15 היכי דמי?

ואי דלא אנח עירובי תבשילין מאי טעמא דב"ה?	ואי דאנח עירובי תבשילין מאי טעמא דב"ש?
--	---

16

-1-

אמר רב הונא

לעולם אימא לך שלא הניח עירובי תבשילין

וכדי חייו שרו ליה רבנן

We are indeed speaking of a case where he did not make עירוב תבשילין. However, the רב"ה permit insulating some hot water, because the Chachamim allowed him his minimum needs for Shabbos – As Rav Huna, and a Braisa taught;

מי שלא הניח עירובי תבשילין

אופין לו פת אחת

וטומנין לו קדרה אחת

ומדליקין לו את הנר

ומחמין לו קיתון אחד

ויש אומרים אף צולין לו דג קטן

16

1

אמר רב הונא

לעולם אימא לך שלא הניח עירובי תבשילין

וכדי חייו שרו ליה רבנן *בית פאל*

As Rav Huna taught;

מי שלא הניח עירובי תבשילין

וטומנין לו קדרה אחת

אופין לו פת אחת

ומחמין לו קיתון אחד

ומדליקין לו את הנר

ויש אומרים אף צולין לו דג קטן

17

-2-

רבא אמר לעולם שהניח

ושאני הטמנה דמוכחא מלתא דאדעתא דשבתא קעביד

עירוב תבשילין. However, רב"ש nevertheless, forbid insulating hot water,

because it is obviously being done for Shabbos.

17

2

רבא אמר לעולם שהניח

ושאני הטמנה

דמוכחא מלתא דאדעתא דשבתא קעביד

עירוב תבשילין *He did make*

nevertheless,

FORBID insulating hot water,

it's obviously being done

for שבת

18

-3-

כגון שערב לזה ולא ערב לזה
 וחנניה היא ואליבא דב"ש

He indeed made עירוב תבשילין – however, only of cooked food, but not of hot water – and בית שמאי forbid insulating hot water, because עירוב תבשילין is effective only for the type of food of which it is made. As the Braisa states;

חנניה אומר

בית שמאי אומרים

אין אופין אלא אם כן ערב בפת

ואין מבשילין אלא א"כ ערב בתבשיל

ואין טומנין אלא אם כן היו לו חמין טמונין מערב יו"ט

In order to be able to bake on Yom Tov for Shabbos, the עירוב תבשילין must include bread, or other baked goods.

To cook, the עירוב תבשילין must include cooked food.

In order to be able to insulate hot water on Yom Tov for Shabbos, the עירוב תבשילין must include insulated water from before Yom Tov.

=====

The other two Halachos in which Rabban Gamliel acted stringently like Bais Shamai are discussed on the next Daf.

18

3

כגון שערב לזה ולא ערב לזה

ומנניה פ"א ואליבא דב"ש

He indeed made עירוב תבשילין,
 only of cooked FOOD

As the Braisa states;

חנניה אומר

בית שמאי אומרים

ואין טומנין
 אלא אם כן

היו לו חמין

טמונין

מערב יו"ט

ואין מבשילין
 אלא אם כן

ערב בתבשיל

אין אופין
 אלא אם כן

ערב בפת